

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/80/2003

KRYZYS POLITYCZNY I SYTUACJA RZĄDU MNIEJSZOŚCIOWEGO

KOMUNIKAT Z BADAŃ

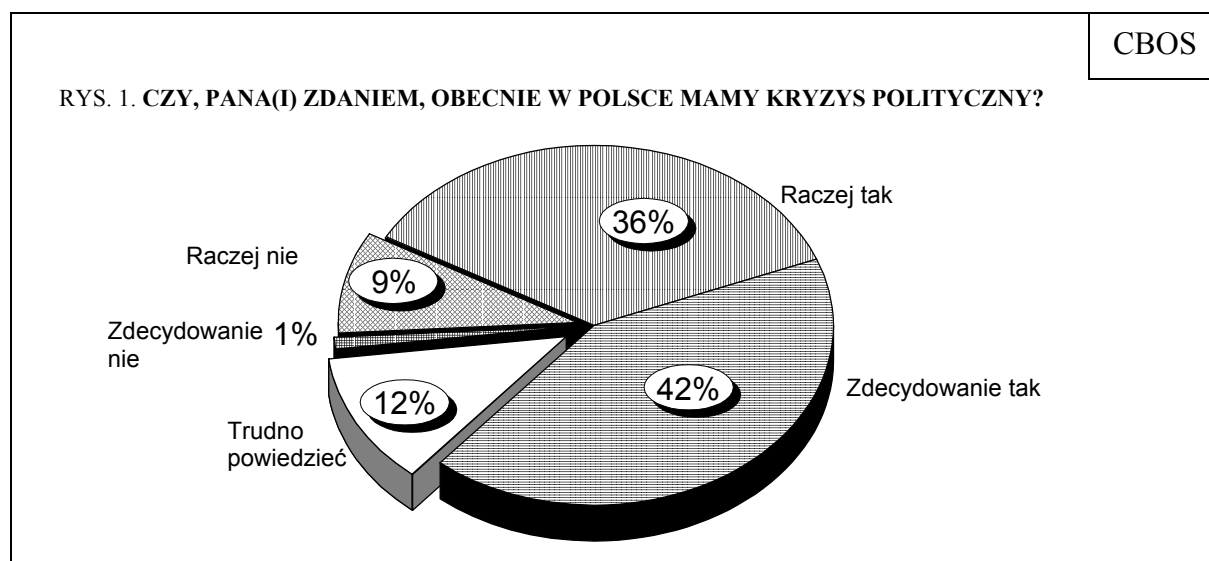
WARSZAWA, MAJ 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Wielu poważnych komentatorów życia politycznego diagnozuje, że sfera polityczna w naszym kraju jest pogrążona w głębokim kryzysie. Jako oznaki tego kryzysu traktuje się m.in. odnotowywany w sondażach spadek wiarygodności głównych instytucji życia politycznego: dramatyczne pogarszanie się ocen rządu, negatywne oceny działalności najważniejszych instytucji władzy przedstawicielskiej - Sejmu i Senatu, krytyczne opinie Polaków o większości polityków działających na naszej scenie. Czy tego rodzaju czarny obraz sytuacji jest już częścią samoświadomości Polaków, czy w świadomości społecznej utrwaliło się przekonanie, że w polskiej polityce źle się dzieje? W naszym ostatnim sondażu¹ próbowaliśmy uzyskać odpowiedź na to pytanie.

CZY W POLSCE MAMY KRYZYS POLITYCZNY?

Zdecydowana większość badanych (78%) przychyliła się do opinii, że obecnie w Polsce mamy do czynienia z kryzysem politycznym, przy czym ponad dwie piąte zdecydowanie podziela taką opinię. Tylko co dziesiąty respondent nie dostrzega oznak tego rodzaju kryzysu.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (155) przeprowadzono w dniach 4-7 kwietnia 2003 roku na 1229-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych Polaków.

Diagnozowanie obecnej sytuacji politycznej jako kryzysowej idzie w parze z wiedzą o aktualnych wydarzeniach. Osoby, które nie interesują się polityką i nie śledzą wydarzeń rozgrywających się obecnie w kraju, siłą rzeczy są nimi mniej zaniepokojone i rzadziej definiują je w kategoriach kryzysu. Niemniej jednak i wśród nich zdecydowana większość jest zdania, że obecnie mamy w Polsce do czynienia z jakimś rodzajem kryzysem politycznym.

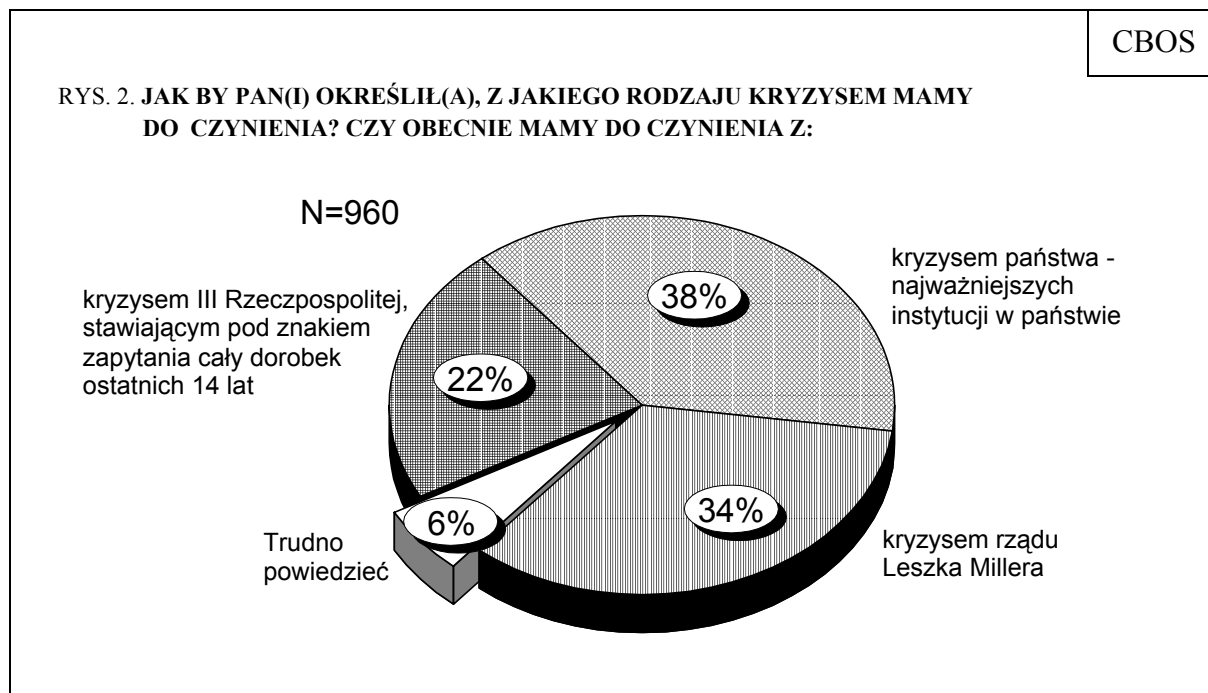
Opinie o sytuacji na naszej scenie politycznej różnicują także poglądy polityczne, choć zależności te są słabe. Badani o orientacji lewicowej nieco rzadziej niż mający poglądy prawicowe skłonni są mówić o istnieniu kryzysu politycznego (odpowiednio: 80% i 90%), natomiast trochę częściej kwestionują taką definicję obecnej sytuacji (odpowiednio: 14% i 5%). Podobne zależności obserwujemy porównując wskazania respondentów w elektoratach poszczególnych partii. Stosunkowo najrzadziej o istnieniu kryzysu politycznego mówią potencjalni wyborcy SLD, a relatywnie najczęściej - zwolennicy PiS, PO, a także PSL.

Tabela 1

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie w Polsce mamy kryzys polityczny?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	76	19	5
PSL	93	2	5
PiS	96	1	2
LPR	83	16	1
Samobrona	85	7	9
PO	96	4	0
Niezdecydowani	69	11	20
Niezamierzający głosować	74	9	17

Osoby akceptujące diagnozę o kryzysie politycznym zapytaliśmy, jakiego rodzaju jest to kryzys i jak głęboko on sięga. W tej grupie respondentów co trzeci (34%) uważa, że mamy do czynienia tylko z przesileniem rządowym i kryzysem obecnego gabinetu. Nieco więcej ankietowanych (38%) jest zdania, że kryzys ma głębszy charakter i dotyczy funkcjonowania całego państwa oraz jego najważniejszych instytucji. Nieco ponad jedna piąta badanych (22%)

sądzi, że kryzys jest znacznie poważniejszy i dotyczy całokształtu przemian w III Rzeczypospolitej, tak że może on postawić pod znakiem zapytania cały sens zmian, jakie zaszły w ostatnich czternastu latach.

Biorąc pod uwagę rozkład opinii w całej badanej populacji można powiedzieć, że najwięcej ankietowanych (29%) jest zdania, że obecnie w Polsce mamy do czynienia z kryzysem państwa i jego najważniejszych instytucji. Nieznacznie mniej osób (27%) zgadza się z opinią, że w Polsce jest kryzys, sądzą jednak, że ma on charakter tylko przesilenia rządowego, a z tego typu sytuacjami kryzysowymi mieliśmy już w III RP do czynienia. Nieco więcej niż co piąty ankietowany (22%) uznaje, że Polsce w ogóle nie ma kryzysu politycznego, lub nie potrafi wypowiedzieć się na ten temat. Mniej respondentów (18%) uważa, że kryzys polityczny w Polsce jest obecnie na tyle głęboki, iż może w ogóle zagrozić całemu dorobkowi ostatnich czternastu lat. Niewielki odsetek badanych (4%), choć uznaje, że w Polsce jest kryzys, nie potrafi ocenić jego charakteru.

Zwolennicy rządu i premiera nieco częściej uznają, że obecnie nie mamy do czynienia z kryzysem politycznym, i rzadziej niż przeciwnicy rządu oraz premiera konstatają kryzys

ządu. Warto jednak zauważyć, że stosunek do Leszka Millera nie różnicuje przekonania o głębokości kryzysu - zarówno wśród przeciwników premiera, jak i w grupie jego zwolenników co druga osoba jest przekonana, że mamy do czynienia z kryzysem państwa lub nawet kryzysem III RP.

Tabela 2

Diagnozy dotyczące istnienia kryzysu politycznego oraz jego charakteru	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Leszek Miller?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Mamy kryzys rządu Leszka Millera	18	33	12
Mamy kryzys państwa i najważniejszych instytucji w państwie	32	30	25
Mamy kryzys III Rzeczypospolitej, stawiający pod znakiem zapytania cały dorobek ostatnich 14 lat	20	19	12
Mamy kryzys, ale nie wiem, o jakim charakterze	5	3	8
Nie mamy kryzysu lub nie ma zdania na ten temat	25	15	43
	100	100	100

Wśród potencjalnych wyborców poszczególnych partii politycznych zróżnicowanie ocen także zależy od tego, czy dana partia tworzyła lub tworzy koalicję rządową popierającą rząd premiera Millera. Zwolennicy SLD częściej niż sympatycy pozostałych partii są zdania, iż nie mamy do czynienia z kryzysem politycznym, a w konsekwencji rządziej są przekonani o kryzysie rządu Leszka Millera. Interesujące, że zarówno zwolennicy SLD i PSL, jak też sympatycy Samoobrony kontestującej wszystkie dotychczasowe rządy, częściej są skłonni obarczać odpowiedzialnością za obecne kłopoty całą historię III RP - częściej diagnozują, że kryzys stawia pod znakiem zapytania cały dorobek ostatnich czternastu lat. Natomiast wśród wyborców partii opozycyjnych przeważają badani uznający, że mamy do czynienia z kryzysem rządu Leszka Millera. Zwolennicy PSL, PO i PiS częściej niż inni dostrzegają oznaki kryzysu w najważniejszych instytucjach w państwie.

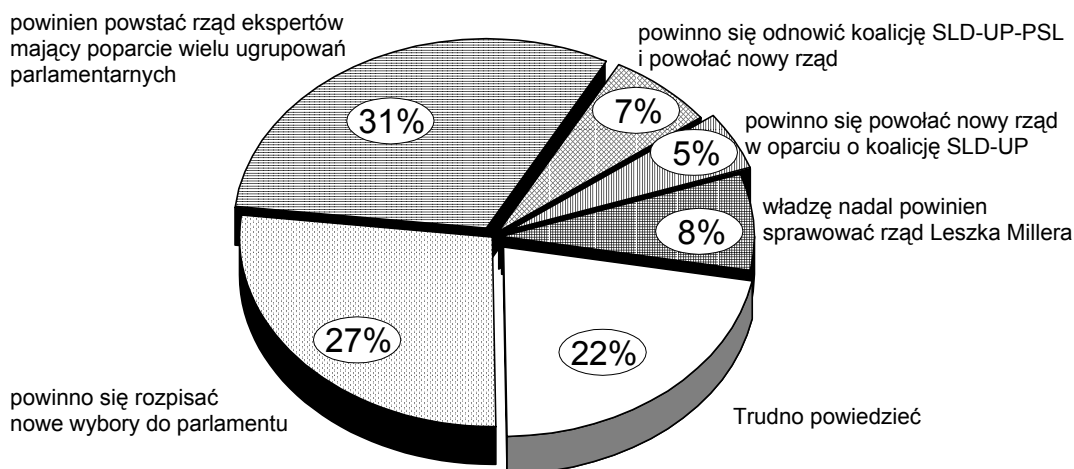
Tabela 3

Diagnozy dotyczące istnienia kryzysu politycznego oraz jego charakteru	Potencjalne elektoraty partii politycznych							Niewybie- rający się na wybory
	SLD	PSL	Samo- obrona	PO	PiS	LPR	Niezde- cydowani	
	w procentach							
Mamy kryzys rządu Leszka Millera	21	30	41	44	42	40	21	24
Mamy kryzys państwa i najważniejszych instytucji w państwie	29	37	20	36	37	29	27	27
Mamy kryzys III Rzeczypospolitej, stawiający pod znakiem zapytania cały dorobek ostatnich 14 lat	22	22	22	11	16	14	14	18
Mamy kryzys, ale nie wiem, o jakim charakterze	4	4	2	5	2	0	7	5
Nie mamy kryzysu lub nie mam zadania na ten temat	24	7	15	4	3	17	31	26
	100	100	100	100	100	100	100	100

SCENARIUSZE ROZWOJU SYTUACJI POLITYCZNEJ

Zdaniem respondentów, w obecnej sytuacji politycznej najlepszym rozwiązaniem byłoby powołanie rządu o charakterze eksperckim, który uzyskałby poparcie lub co najmniej milczącą akceptację ze strony szerokiego kręgu ugrupowań reprezentowanych w parlamencie (31%), albo też rozpisanie nowych wyborów (27%). O tym, że najlepszym wyjściem byłoby dalsze funkcjonowanie rządu opartego na koalicji SLD-UP lub SLD-UP-PSL, jest przekonana jedna piąta badanych (w tym 8% uważa, że władzę w dalszym ciągu powinien sprawować rząd Leszka Millera; 5% sądzi, że należy powołać nowy rząd koalicji SLD-UP; 7% jest zdania, że powinno się odnowić koalicję SLD-UP-PSL, jednak tworząc nowy gabinet). Nieco ponad jedna piąta ankietowanych nie ma sprecyzowanej opinii w tej sprawie.

RYS. 3. JAKIE ROZWIĄZANIE, W OBECNEJ SYTUACJI POLITYCZNEJ W NASZYM KRAJU, BYŁOBY PANA(I) ZDANIEM NAJLEPSZE? CZY:

Wśród ankietowanych deklarujących lewicowe poglądy polityczne co piąty (21%) opowiada się za dalszym funkcjonowaniem rządu Leszka Millera, jednak przeważają ci, którzy woleliby zmianę: utworzenie rządu o charakterze eksperckim mającego szersze poparcie w parlamencie (27%) lub przeprowadzenie nowych wyborów do parlamentu (23%). W grupach społeczno-zawodowych relatywnie częściej za dalszym funkcjonowaniem rządu Leszka Millera opowiadają się osoby pracujące na własny rachunek (20%), a także respondenci zadowoleni z własnych warunków materialnych (16%). Opcja dalszego funkcjonowania obecnego rządu cieszy się także relatywnie większym poparciem osób nieuczestniczących w praktykach religijnych (16%).

KTO POPIERA RZĄD LESZKA MILLERA?

Obecnie rząd Leszka Millera jest rządem mniejszościowym niemającym zapewnionej stabilnej większości, która pozwalałaby prowadzić swoją politykę, realizować plany i spokojnie przeprowadzać w parlamencie własne projekty uchwał. Praktyka parlamentarna pokazuje jednak, że rządowi udaje się skutecznie organizować poparcie dla własnych projektów, a jednocześnie przeciwdziałać wnioskowi opozycji atakującym lub zmierzającym

do osłabienia rządu, które często nie znajdują wśród posłów odpowiedniej liczby głosów, by mogły być przeprowadzone. Taka sytuacja jest możliwa m.in. dzięki istnieniu w parlamencie wielu posłów, którzy z różnych przyczyn opuścili swoje dotychczasowe kluby parlamentarne, wobec czego układ sił w parlamencie nieco odbiega od tego, z jakim mieliśmy do czynienia bezpośrednio po wyborach. Poza tym także posłowie nominalnej i zadeklarowanej opozycji często głosują zgodnie z oczekiwaniami rządu. Zapytaliśmy ankietowanych, które partie mające swych posłów w parlamencie popierają, ich zdaniem, obecny rząd Leszka Millera, a które są nastawione wobec niego opozycyjnie.

Za najbardziej opozycyjną partię wobec rządu uchodzi LPR, a nieco mniej zdecydowanie oceniana jest w ten sposób Samoobrona. Inne partie, takie jak PiS czy PO, nie są postrzegane jako tak wyrazista opozycja wobec obecnego rządu. Także PSL jest oceniany jako partia opozycyjna, jednak relatywnie większy niż w pozostałych partiach opozycyjnych jest odsetek ankietowanych sądzących, że ugrupowanie to zachowuje się wobec obecnego rządu neutralnie bądź też nawet go popiera. Ugrupowaniem popierającym rząd Leszka Millera jest, zdaniem Polaków, przede wszystkim SLD, a mniej zdecydowanie także UP.

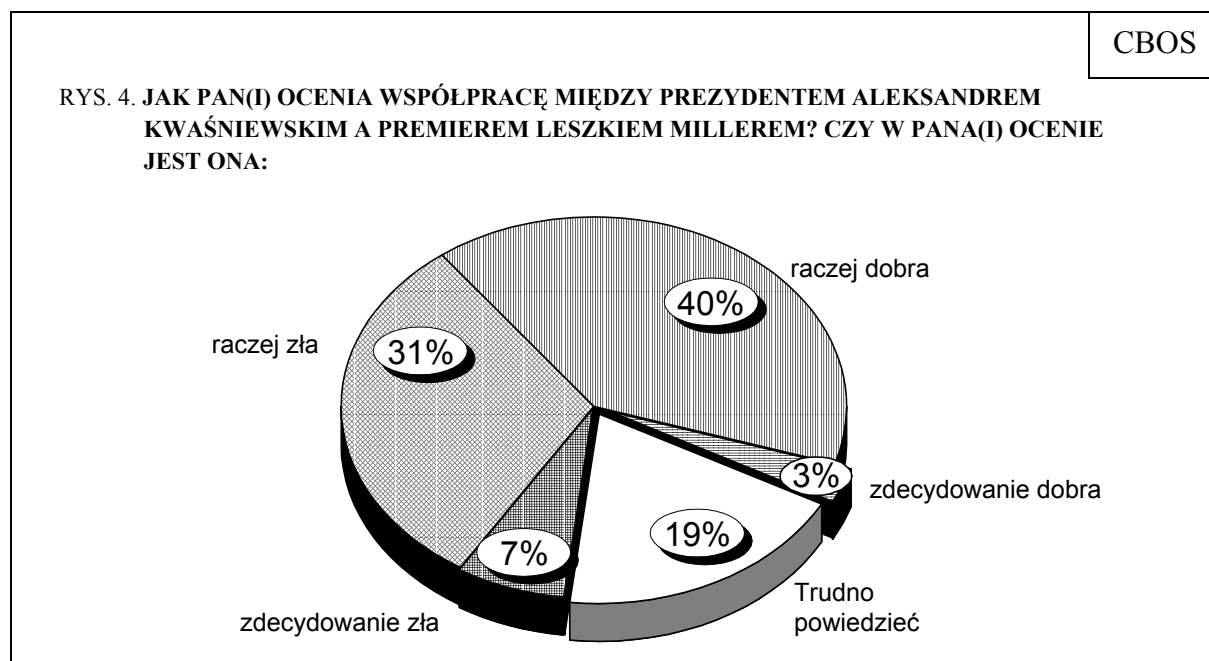
Tabela 4

Proszę powiedzieć, według Pana(i) oceny, które z partii obecnych w parlamencie faktycznie popierają rząd Leszka Millera, a które pozostają wobec niego w opozycji? Przy ocenie proszę posłużyć się skalą, na której 1 oznacza, że w Pana(i) ocenie dana partia jest wobec niego w opozycji, 7 zaś, że partia ta faktycznie popiera rząd Leszka Millera							
	LPR	PO	PSL	PiS	Samoobrona	SLD	UP
	w procentach						
Zdecydowanie jest w opozycji (1)	51	21	10	29	38	1	2
Raczej jest w opozycji (2-3)	18	34	27	31	22	3	7
Ani nie jest w opozycji, ani nie popiera rządu (4)	4	13	21	10	11	4	8
Raczej popiera rząd (5-6)	1	3	12	3	5	18	25
Zdecydowanie popiera rząd (7)	1	1	2	1	1	58	34
Trudno powiedzieć	25	28	27	26	23	17	23
Średnie ocen	1,56	2,47	3,30	2,22	2,20	6,35	5,63

Również średnie ocen pokazują, że za najbardziej opozycyjną partię uchodzi LPR, natomiast jako relatywnie bliższe rządowi (choć sytuujące się po stronie opozycji) jest postrzegane PSL. Na podstawie deklaracji badanych można wnioskować, że oceny respondentów odnoszą się przede wszystkim do formy i stylu uprawiania polityki, a nie do treści i faktycznie podejmowanych działań. Zachowania symboliczne i werbalne deklaracje polityczne mają najwyraźniej większe znaczenie niż faktyczne zachowania w parlamencie, których najwyraźniej społeczeństwo nie śledzi, a jeśli nawet o nich wie, to - jak można sądzić - albo ich nie rozumie, albo bagatelizuje.

POŁACY O STOSUNKACH MIĘDZY PREZYDENTEM A PREMIEREM

Przez pewien czas stosunki między prezydentem a premierem były dość napięte. W mediach mówiono nawet o konflikcie, a także o różnicach politycznych i odmiennych poglądach „obozu prezydenckiego” z jednej strony, a premiera i jego partii - z drugiej. Jednak, według respondentów, różnice zdań i dyskusje nie przesądzają jednoznacznie o jakości współpracy - nieznacznie więcej osób ocenia, że współpraca między prezydentem a premierem układa się dobrze (43%), niż jest przeciwnego zdania (38%).

W kwietniu ponownie zadaliśmy Polakom pytanie dotyczące oceny rozbieżności politycznej między prezydentem i premierem. Pytanie zostało zadane już po wspólnym komunikacie obu polityków, proponującym wcześniejsze przeprowadzenie wyborów parlamentarnych, a także wyjaśniającym charakter różnicy zdań między prezydentem i premierem, było jednak porównywalne z pytaniem zadany poprzednio.

Mimo osiągniętego porozumienia nadal połowa ankietowanych jest zdania, że napięcia pojawiające się w stosunkach między prezydentem a premierem są oznaką kryzysu politycznego wewnątrz obozu władzy. Tylko co trzeci respondent jest skłonny traktować je jako normalną różnicę zdań, która zdarza się w życiu politycznym nawet wśród polityków z tego samego obozu politycznego. W porównaniu z ocenami poprzedniego sondażu obecne opinie są nieco łagodniejsze - więcej ankietowanych postrzega tę sytuację jako normalną różnicę zdań, a nieco mniej uważa ją za oznakę kryzysu. Można jednak powiedzieć, że zapewnienia obu stron o porozumieniu tylko w niewielkim stopniu wpłynęły na opinie ankietowanych, ponieważ w dalszym ciągu połowa z nich interpretuje konflikt w kategoriach kryzysu politycznego.

Tabela 5

Ostatnio ujawniła się różnica zdań w ocenie obecnej sytuacji politycznej między prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim i premierem Leszkiem Millerem. Czy w Pana(i) ocenie jest to:	Wskazania respondentów według terminów badań	
	III/IV 2003	IV 2003
	w procentach	
- normalna różnica zdań, jaka zdarza się między politykami nawet tej samej opcji politycznej	25	33
- oznaka postępującego kryzysu politycznego wewnątrz obozu władzy	56	51
Trudno powiedzieć	18	17

Ogromna większość Polaków uznaje, że źle się dzieje w polskiej polityce i że mamy w niej do czynienia z sytuacją kryzysową. Ta krytyczna konstatacja jest niezależna od opcji politycznej, którą reprezentują oceniający, choć poparcie dla rządzącego ugrupowania nieco ten krytycyzm osłabia. Większość ankietowanych chciałaby zmiany na najwyższych szczeblach władzy. Najlepiej zostałyby przyjęte rozwiązanie najmniej prawdopodobne - powołanie nowego rządu o charakterze eksperckim, któremu udałoby się uzyskać polityczne wsparcie ze strony różnych ugrupowań obecnych w Sejmie. Więcej niż co czwarty respondent jest przekonany, że uzdrowienie sytuacji i zmianę przyniosłyby dopiero nowe wybory. Natomiast niewiele osób (13%) uznało, że najlepszym rozwiązaniem będzie dalsze funkcjonowanie rządu koalicji SLD-UP.

Opracowali

Agnieszka CYBULSKA

Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie w Polsce mamy kryzys polityczny?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	78	10	12	1229
Płeć				
Mężczyźni	80	11	9	587
Kobiety	77	8	16	642
Wiek				
18-24 lat	76	14	10	190
25-34	87	4	8	222
35-44	78	11	11	211
45-54	78	11	11	273
55-64	79	7	14	143
65 lat i więcej	70	6	24	191
Miejsce zamieszkania				
Wieś	73	9	18	447
Miasto do 20 tys.	76	8	16	148
20-100 tys.	78	12	11	236
101-500 tys.	82	10	7	240
501 tys. i więcej mieszk.	89	5	6	159
Wykształcenie				
Podstawowe	64	10	26	324
Zasadnicze zawodowe	79	10	11	318
Średnie	85	9	7	462
Wyższe	88	7	4	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	91	5	5	72
Prac.umysł.niż.szczebła	87	8	5	116
Pracownicy fiz.- umysł.	85	7	7	92
Robotnicy wykwalifikowani	77	13	10	108
Robotnicy niewykwalifik.	84	8	9	46
Rolnicy	74	6	20	53
Pracujący na własny rach.	74	19	7	50
Bierni zawodowo				
Renciści	73	8	19	113
Emeryci	74	9	17	233
Uczniowie i studenci	79	11	10	118
Bezrobotni	75	9	17	162
Gospodynie domowe i inni	72	11	17	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	87	7	6	191
spółce właścicieli	79	14	6	99
prywatnych i państwa	80	12	8	191
sekt. pryw. poza rolnict.	73	5	21	59
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	71	8	20	194
300-399	80	8	12	104
400-599	84	8	8	202
600-800	77	13	10	179
Powyżej 800 zł	85	6	9	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	77	8	15	420
Średnie	77	9	14	550
Dobre	82	12	6	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	74	7	19	77
Raz w tygodniu	80	8	12	650
1-2 razy w miesiącu	73	13	14	144
Kilka razy w roku	76	10	14	220
W ogóle nie uczestniczy	80	9	11	136
Poglądy polityczne				
Lewica	80	14	6	266
Centrum	84	7	9	351
Prawica	90	5	4	278
Trudno powiedzieć	61	10	29	335

Tabela 2. Jak by Pan(i) określił(a), z jakiego rodzaju kryzysem mamy do czynienia?
 Czy obecnie mamy do czynienia z: 1 - kryzysem rządu Leszka Millera;
 2 - kryzysem państwa - najważniejszych instytucji w państwie;
 3 - kryzysem III Rzeczypospolitej, stawiającym pod znakiem zapytania
 cały dorobek ostatnich 14 lat

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	38	22	6	960
Płeć					
Mężczyźni	34	38	23	4	468
Kobiety	34	37	22	7	492
Wiek					
18-24 lat	36	33	23	8	143
25-34	33	45	17	4	194
35-44	33	36	29	3	165
45-54	39	39	19	4	212
55-64	32	37	28	3	113
65 lat i więcej	31	32	23	14	133
Miejsce zamieszkania					
Wieś	35	34	26	5	326
Miasto do 20 tys.	25	36	27	13	112
20-100 tys.	39	35	18	8	183
101-500 tys.	35	39	23	3	198
501 tys. i więcej mieszk.	33	48	16	2	142
Wykształcenie					
Podstawowe	40	28	22	10	208
Zasadnicze zawodowe	37	34	24	4	250
Średnie	30	41	23	5	391
Wyższe	31	50	17	2	109
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	31	54	14	1	65
Prac. umysł. niż. szczebla	30	47	19	5	101
Pracownicy fiz.- umysł.	37	37	19	6	78
Robotnicy wykwalifikowani	42	31	24	2	84
Robotnicy niewykwalifik.	35	39	19	6	39
Rolnicy	33	38	26	4	39
Pracujący na własny rach.	28	38	29	5	37
Bierni zawodowo					
Renciści	30	38	29	3	83
Emeryci	32	34	24	10	172
Uczniowie i studenci	40	35	21	3	93
Bezrobotni	32	37	26	6	121
Gospodynie domowe i inni	46	24	16	14	46
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	33	43	21	2	166
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	38	43	16	4	78
sekt. pryw. poza rolnict.	33	40	20	6	153
prywatnym gosp. rolnym	32	40	25	3	43
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	39	28	32	1	139
300-399	34	31	31	5	84
400-599	37	36	23	4	170
600-800	35	39	18	7	139
Powyżej 800 zł	26	50	20	3	134
Ocena własnych war. mater.					
Złe	35	33	26	6	325
Średnie	33	39	21	7	423
Dobre	35	42	19	4	211
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	33	37	20	9	57
Raz w tygodniu	33	38	22	6	520
1-2 razy w miesiącu	39	34	20	7	105
Kilka razy w roku	36	37	25	2	167
W ogóle nie uczestniczy	31	38	26	5	109
Poglądy polityczne					
Lewica	30	39	27	4	211
Centrum	36	40	22	2	294
Prawica	40	38	17	4	250
Trudno powiedzieć	28	32	26	14	204

Tabela 3. Jakie rozwiązanie, w obecnej sytuacji politycznej w naszym kraju, byłoby Pana(i) zdaniem najlepsze? Czy: 1 - władzę nadal powinien sprawować rząd Leszka Millera; 2 - powinno się powołać nowy rząd w oparciu o koalicję SLD-UP; 3 - powinno się odnowić koalicję SLD-UP-PSL i powołać nowy rząd; 4 - powinien powstać rząd ekspertów mający poparcie wielu ugrupowań parlamentarnych; 5 - powinno się rozpisać nowe wybory do parlamentu

(%)

	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	5	6	31	27	22	1228
Płeć							
Mężczyźni	9	6	7	33	30	15	587
Kobiety	7	5	6	30	24	29	641
Wiek							
18-24 lat	9	7	4	36	28	15	189
25-34	7	3	7	33	31	18	222
35-44	8	4	3	35	30	19	211
45-54	6	5	8	29	29	22	273
55-64	11	6	8	32	19	23	143
65 lat i więcej	8	5	7	24	20	37	191
Miejsce zamieszkania							
Wieś	7	5	7	27	28	26	446
Miasto do 20 tys.	7	6	10	19	21	37	148
20-100 tys.	7	5	5	38	25	21	236
101-500 tys.	10	6	5	32	30	16	240
501 tys. i więcej mieszk.	9	4	7	42	27	11	159
Wykształcenie							
Podstawowe	6	4	4	18	31	36	323
Zasadnicze zawodowe	8	5	8	29	25	25	318
Średnie	8	5	8	39	26	14	462
Wyższe	12	6	5	44	23	10	124
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	10	4	4	53	20	9	72
Prac.umysł.niż.szczebła	7	4	10	45	23	12	116
Pracownicy fiz.-umysł.	10	4	8	30	30	19	92
Robotnicy wykwalifikowani	5	12	2	29	26	25	108
Robotnicy niewykwalifik.	4	5	10	33	24	23	46
Rolnicy	1	7	5	22	43	23	53
Pracujący na własny rach.	20	6	11	25	26	13	50
Bierni zawodowo							
Renciści	11	3	6	26	22	32	113
Emeryci	10	5	7	26	24	30	233
Uczniowie i studenci	7	6	4	38	33	12	117
Bezrobotni	2	3	7	24	34	28	162
Gospodynie domowe i inni	11	6	4	32	21	26	64
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	6	6	9	39	22	18	191
spółce właścicieli	9	2	3	39	24	24	99
prywatnych i państwa	10	7	7	32	30	14	191
sekt. pryw. poza rolnict.	1	6	6	27	39	21	59
prywatnym gosp. rolnym							
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	4	5	5	28	32	26	194
300-399	4	3	9	33	29	23	104
400-599	6	7	9	37	25	17	202
600-800	12	6	9	30	24	20	179
Powyżej 800 zł	12	8	6	38	25	12	158
Ocena własnych war. mater.							
Źle	5	3	5	29	31	27	419
Średnie	6	6	7	33	23	26	550
Dobre	16	6	9	32	29	8	259
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	8	3	2	35	25	27	77
Raz w tygodniu	6	4	8	31	27	23	649
1-2 razy w miesiącu	12	3	6	29	29	20	144
Kilka razy w roku	5	7	3	35	29	21	220
W ogóle nie uczestniczy	16	9	5	27	22	20	136
Poglądy polityczne							
Lewica	21	11	9	27	23	10	266
Centrum	4	5	9	39	25	18	351
Prawica	3	3	4	41	38	11	278
Trudno powiedzieć	5	3	3	18	24	46	334

Tabela 4. Jak Pan(i) ocenia współpracę między prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim a premierem Leszkiem Millerem? Czy w Pana(i) ocenie jest ona:

	(%)			
	dobra	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	43	38	19	1227
Płeć				
Mężczyźni	47	38	15	587
Kobiety	39	37	23	640
Wiek				
18-24 lat	45	36	18	189
25-34	40	42	18	222
35-44	48	35	17	211
45-54	41	42	17	273
55-64	42	37	21	143
65 lat i więcej	41	32	27	190
Miejsce zamieszkania				
Wieś	41	37	22	446
Miasto do 20 tys.	47	30	24	148
20-100 tys.	44	35	21	236
101-500 tys.	45	41	15	239
501 tys. i więcej mieszk.	42	47	11	159
Wykształcenie				
Podstawowe	36	37	27	322
Zasadnicze zawodowe	43	35	22	318
Średnie	46	40	14	462
Wyższe	49	38	13	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	51	36	13	72
Prac. umysł. niż. szczebla	34	46	21	116
Pracownicy fiz.-umysł.	41	43	16	92
Robotnicy wykwalifikowani	49	35	16	108
Robotnicy niewykwalifik.	47	34	19	46
Rolnicy	39	48	12	53
Pracujący na własny rach.	58	39	2	50
Bierni zawodowo				
Renciści	31	40	29	112
Emeryci	43	35	22	233
Uczniowie i studenci	43	40	17	117
Bezrobotni	44	36	20	162
Gospodynie domowe i inni	48	22	30	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	44	40	16	191
spółce właścicieli	41	40	19	99
prywatnych i państwa	47	40	13	191
sekt. pryw. poza rolnict.	42	47	12	59
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	37	40	23	194
300-399	36	40	24	104
400-599	44	44	12	202
600-800	44	38	18	179
Powyżej 800 zł	51	36	12	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	34	44	21	419
Średnie	44	36	21	549
Dobre	55	32	13	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	35	27	38	77
Raz w tygodniu	44	37	18	648
1-2 razy w miesiącu	43	43	14	144
Kilka razy w roku	39	40	21	220
W ogóle nie uczestniczy	47	36	17	136
Poglądy polityczne				
Lewica	56	34	10	266
Centrum	48	36	15	351
Prawica	38	49	13	277
Trudno powiedzieć	31	33	36	334